

Stockholm.

den moderna staden

Ett unikt möte mellan stadens unga och makthavarna i Stockholms stadshus – visioner, drömmar & idéer om vår framtida huvudstad.

Unga visioner för ett modernt Stockholm

En middag över generationsgränser

*Adam Tenstas
Stockholm*

15 *kreativa förslag om hur Stockholm blir en växande, levande och samverkande stad*

IBM

ETT STORT TACK TILL ALLA SOM BIDROG TILL STOCKHOLM – DEN MODERNA STADEN

Ambassadörer:

Julia Blomquist/IBM, Annika Wahlund/IBM, Viktor Harju/SSU/Unga Örnar, Rebecca Allen Lamptey/Ung entreprenör, Lina Glans/SSCO, Jonas Eriksson/Projektil, Maja Haraldsson/Tewonder, Anders Hallgren/Ungdomsbarometern, Maria Claësson/Strategisk arkitektur, Sam Bagheri/Stockholms Elevkår, Ellinor Aaby Olsson/Projektil, Martin Sahlin/SSCO, Madeleine Opira/IBM, Felicia Blomquist/Student, Carl Bjelksjö/Scoutförbundet, Carl von Scheele/WGVS, Felicia Wassberg/4H, Hanna Ågermo/MEST, Jon Karlfelt/Miljöpartiet, KTH, Kara Hermez/Mitt liv, Linn Andersson/SECO, Matilda Dagba/RIFFI, Miranda Edner/IBM, Sofia Arnbom/Aktiv Ungdom, Thor Forsell/4H och Sverok, Moa Wallgård/LSU, Felix Köning/LSU

Övriga deltagare i arbetsgrupperna:

Adam Sam, Adam Parish, Adele Alchahin, Agnes Sörensen, Ahmed Mohamed, Albin Arleskär, Albin Rundqvist, Alice Svensson, Alexander Levi, Altay Hakyemez, Alva Snis Sigtryggsson, Amanda El Rayes, Andreas Hort, Andreas Liljendahl, Anis Mirzai, Ann Danielsson, Anna Olsson, Anna Wanneberg, Anna Lundborg Regnér, Anna-Maria Hjorth, Anton Arnquist, Arash Fahmi, Aravid Jansson, Asmaa Sherif, Axel Johansson, Berfin Acar, Berfin Arslan, Berfin Acar, Carl Bergström, Carolina Weslien, Carolina Lindh, Carsten Greiff, Christoffer Söderlund, Christoffer von Uthmann, Clarence von Rosen, Daniel Brodecki, Daniel Carlson, Daniel Atala Labbé, Daniel Sandström, David Bonsib, David Brask-Jensen, David Sundbom, David Brask-Jensen, Denise Nyberg, Deniz Dayan, Diana Ermia, Edessa Unesi, Edward von Sivers, Eléonore Friberg, Elin Hoffman, Elisabet Kjellqvist, Ellen Donar, Ellen Thalén, Ellinor Atterling, Elsa Losell Hedengård, Elvira Keller, Emelie Hägglund, Emil Claesson, Emilia Hallin, Emma Danielsson, Emma Berger, Emma Bauer, Emma Carlsson, Emma Litvinov, Eppu Jauhojärvi, Eric Marcus, Erik Blom, Erik Marcus, Erik Blom, Evangelina Lindberger, Evelina Wickenberg, Evelina Dufwa, Fabian Johnson, Felicia Margineanu, Felix König, Felix Lotz, Fredia Hanna, Fredrik Halling, Fredrik Nordberg, Fredrik Linder, Frida Nordström, Frida Granlund, Georges Hermez, Giacomo Bastrieri, Gustaf Hegelund, Gustaf Josefsson, Gustaf Delemark, Gustav Jacobsson, Haleen Alzuhairi, Haleen Alzuhairi, Hampus Johansson, Hanna Hillerström, Hanna Eriksson, Hanna Eriksson, Hanna Wihlborg, Hanna Wrangö, Hans Guldevall, Henrik Tegnér, Hulya Baysal Norai, Ida Törnquist, Ingrid Björklund, Isabelle Evers, Isak Wilkens, Izabelle Andersson, Jacob Nyberg, Jacqueline Opira, Jasmin Ali, Jasmine Ali, Jennifer Persson, Jesper Lundin, Joel Hesselgren, Johan Dagberg, Johan Belfrage, Johan Högström, Johanna Hernestig, Jonathan Giertta, Josef Ben Abla, Josef Landström, Josefin Uhnborn, Josefine Gillver, Josefine Törnquist, Kalle Hindrikes, Karin Nordström, Karl Malmström, Klara Bohman, Klara Jonsson, Kousha Torabi, Lamin Sonko, Lars Strömgren, Lina Elfquist, Linda Berlin, Linnea Rydberg, Livija Ginters, Lorentz Tovatt, Lotta Adeborg, Louise Jägerstad, Louise Ödeen, Louise Hesseborn, Lovisa Huledal, Lovisa Gidehag, Lovisa Randert, Ludvig Gauffin, Maciej Strama, Madina Gazdieva, Malin Parkkali, Malin Lindmark, Mam Foon, Marcus Lövgren, Maria Gustafsson, Maria Kjellberg, Marika Tano, Martin Johansson, Martina Haas, Maryam Mousa, Matilda Eriksson, Mattias Edsholt-Roslund, Mattias Forsgren, Maximilian Arén, Michael Norling, Michael Norling, Michaela Ek Berglund, Michel-Joy Alegre-Genobia, Mikaela Ströberg, Milos Marjanovic, Minnea Holm, Mio Sugito, Miriam Carlberg Larsson, Mohamed Shire, Mohamed Ahmed, Mohammed Ali, Monir Monir, Nathalie Sandberg, Niklas von Schoaltz, Nikolaos Kosmidis, Nils Thulin, Noor Al Amin, Nora Linnros, Oliver Spiers, Olle Widegren, Olof Nilegård, Os Ali, Oscar Sameland, Oscar Bang, Oumie Ella Njai, Pascal Wollten, Patrik Jakesch Vahlberg, Pauline Stenseth, Peter Atthem, Rasmus Bergman, Rasmus Svensson, Rassoul Pourassad, Rebaz Hassan, Rebecca af Ugglas Åberg, Saga Jansson, Sara Hadiani, Sara Mirceta, Sara Casper, Seif Almaliki, Simon Lidén, Simon Wasserbrot, Simon Segerstedt Grahn, Simon Tjärnstig, Simon Boström, Sofia Kacim, Sofia Öfverström, Soleimam Eliana, Sophia Abdulrahim Omar, Sophia Granswed, Sophie Löfström, Sophie Böje, Stephanie Stiernstedt, Stina Danielsson, Sumran Faaridon, Teimor Alexander Mullazadeh, Tekla Tell, Thomas Larsson, Tobias Engstrand, Tom Jörlén, Tomas Måsviken, Tova Melin, Mathias Wentjärvi, Victor Kasurinen, Victoria Egli, Viktor Wilkens Bardun, Viktoria Barholm, William Enders, William Nilson, Willy von Petri, Vilma Fridén, Yasmin Sherif, Yasser Almaliki, Yiran Ji, Ylva Bellander, Milos-Marjanovic, Aynur-Haxverdiyev

FÖRORD FRÅN JOHAN SANDELL

Våra städer är ekonomiska, kulturella och tekniska driftscentrum i denna tidsålder där vår framtid är beroende av att våra städer blomstrar, att de är hållbara och konkurrenskraftiga. Samtidigt står just våra städer inför stora utmaningar och det gäller att påverka framtiden i rätt riktning. Utmaningarna är främst kopplade till att städerna växer och att vi lever längre. Det ställer nya krav i sig, men samtidigt ökar också kraven från oss medborgare. Vi vill få mer för varje skattekrona och i vardagen innebär det att min förväntan och i vissa fall krav på staden är att det ska levereras en personlig service baserad på mina behov, när jag behöver det. Detta kräver god planering, rätt utnyttjande av resurser samt en dialog. På så sätt kan städerna bli smartare.

På IBM vet vi att rätt använd teknologi hjälper städer att bli smartare. Vi ser att teknologi i huvudsak hjälper till med två saker. Skapa beslutsunderlag samt att vara en av flera kanaler i dialogen mellan staden och medborgaren. IBM hjälper många städer med precis det här.

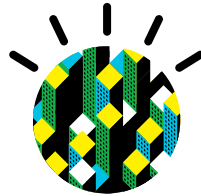
För att bli mer effektiv och möta medborgarnas behov behövs information. Utmaningen för de flesta är att denna kritiska information ofta finns i olika system och det blir nästan omöjligt att få en samlad bild över nuläget. Sedan behöver informationen kunna delas med andra inom staden, eller utanför stadshuset. Vi kallar det Intelligent Operations center. En sorts "kommandocentral" där städer får en överblick över allt som händer just nu, samt prognoser för t ex trafiksituation eller miljö i upp till en timme framåt. Vad skulle det innebära för Stockholm och stockholmaren? Då har staden inte bara ett bra beslutsunderlag utan det går också att skapa personifierade tjänster till de som bor i staden. Tänk att kunna berätta för trafikanten att precis här kommer det att fortsätta vara kö en timme till. Då kan personen planera bättre och kanske arbeta hemma en stund, eller åka en annan väg där man säger att det inte kommer att vara problem om tjugo minuter.

Det krävs också innovation genom dialog. Största källan till innovativa idéer kommer i huvudsak från de egna anställda. Har du inte dialog i ditt företag får du svårt att fånga alla dessa goda idéer. Samma sak inom offentlig sektor – både städerna och medborgaren vill ha tätare dialog. Det gynnar utvecklingen.

Den bästa utvecklingen ser vi när man samlar personer från olika områden, med olika kunskap och infallsvinklar kring ett ämne. Det var det vi såg när Stockholms stad, IBM och stockholmaren (ung som äldre, inflyttad som uppvuxen), tillsammans samlades kring frågan om Stockholms framtid – den moderna staden. Vi gjorde det i en helt ny form av medborgardialog i en unik miljö – i Stockholm Stadshus den 11 oktober 2011. Det var roligt och inspirerande att se att så många unga valde att komma och bidra och arbeta, vilket visar på att det finns intresse för fortsatt framtida dialog.

Det blev en energifylld eftermiddag och kväll som bara handlade om Stockholm – vår huvudstad. Nu återstår det stora arbetet och förvaltande av ansvaret kring att detta är på allvar och det finns en förväntan på att arbetet ska ge resultat. Att vår framtida stad blomstrar.

Johan Sandell
VD, IBM Svenska AB

IBM har fyllt 100 år. Det firade IBM och Stockholms stad genom ett unikt möte i Stockholms stadshus, den 11 oktober 2011. Stockholms unga gavs möjlighet att dela sina idéer, visioner och drömmar om sitt Stockholm med stadens främsta makthavare.

Det är Stockholm – den moderna staden.

Från stadens sida var Staffan Ingvarsson, tf stadsdirektör, engagerad redan under chatten i maj. Tillsammans har Stockholms stad och IBM en lång historia och ville gärna göra något tillsammans i samband med 100-årsjubileumet.

Vad är din roll i eventet?

– I och med att IBM är en samarbetspartner till Stockholms stad kändes det naturligt att titta på hur vi kunde göra det här tillsammans. Redan i våras, i samband med chatten, pratade vi om hur vi skulle kunna hitta något gemensamt för att uppmärksamma, inte så mycket att det har gått hundra år, utan titta framåt. På det sättet har jag varit med i projektet hela vägen.

Har du någon hjärtefråga?

– Under de senaste fyra åren har vi vuxit med 60 000 invånare bara i Stockholms stad, regionen har på två år vuxit med 70 000. Det är en hjärtefråga för mig som tjänsteman i staden att vi ska klara av att bejaka den här tillväxten och samtidigt bevara den höga kvaliteten i skolan, förskolan och omsorgen.

Vad är dina förväntningar?

– En mängd nya bra idéer tror jag är grundutfallet av detta. Sedan testar vi nya former till dialog om det framtida Stockholm. Där kan man metodmässigt förhoppningsvis ta med sig en del.

Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

– I grunden hoppas jag att mina barn och deras barn upplever att Stockholm är en trygg, bra plats att leva och starta familj i. Lika mycket som har hänt femtio år bakåt i tiden kommer att hända femtio år framåt, om inte mer. Jag hoppas att de starka värden som vi har i Stockholm, i det egalitära samhället, med fokus på miljö, öppenhet och tolerans är värderingar som vi har kvar då.

CHATT IRL

I samband med att IBM fyller hundra år fick Andreas Lundgren och hans medarbetare på IBM i uppdrag att göra något framtidsinriktat för samhället. Resultatet blev det stora eventet Stockholm – den moderna staden i stadshuset tillsammans med Stockholms stad.

Stockholm – den moderna staden är en vidareutveckling av en stor chatt som IBM gjorde i maj med unga från hela landet. Under tre dagar diskuterades flitigt frågeställningar om hur unga ser på sin boendesituation, utbildning, jobb och framtiden över internet.

– När vi hade gjort chatten kändes det väldigt naturligt att göra en del två där vi träffas fysiskt och pratar om de här sakerna med ett Stockholmsfokus, säger Andreas Lundgren.

Urbanisering sker i snabb takt världen över och Stockholm är inget undantag, staden växer så att det knakar. När allt fler människor ska leva tillsammans krävs nya lösningar på områden som infrastruktur, boende, utbildning och hälsa. Tanken med Stockholm – den moderna staden är att hitta en plattform där de unga, framtidens stockholmare, får berätta förutsättningslöst vad de tycker och hur de vill att staden ska se ut. I nästa steg får makthavare från politiken, näringslivet och forskarvärlden tycka till och titta på möjligheterna att förverkliga de bästa idéerna. Arrangemanget i Stockholms stadshus är en helt ny form av medborgardialog som förhoppningsvis ger ringar på vattnet och kanske tas konceptet vidare till andra städer.

– Förhoppningsvis blir det ett bra idédokument som man kan bygga vidare och fortsätta planeringen av stan, säger Andreas Lundgren.

HUR HOPPAS DU ATT STOCKHOLM SER UT OM 50 ÅR?

– Stockholm kommer då att vara en mer dynamisk stad, en levande stad, en växande stad och fortfarande en konkurrenskraftig stad. Och tillbaka på kartan som en av universitetsstäderna. Vi har givetvis löst transport- och infrastrukturella frågan på ett bra sätt, säger Andreas Lundgren.

HUR GAMMAL KOMMER DU ATT VARA DÅ?

– 86 år. Då har vi en hemsjukvård och en äldreomsorg som är helt "top of the class", säger Andreas Lundgren och skrattar.

Andreas Lundgren,
en av initiativtagarna
till Stockholm – den
moderna staden.

3 frågor

- 1 Vad är din hjärtefråga?
- 2 Varför vill du vara med?
- 3 Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

Maja Haraldsson, 24,
planner, Tewonder (Ambassadör)

- 1 Bostadsfrågan. Det får inte som ung vara för svårt att komma ut på bostadsmarknaden, det tas inte riktigt på allvar nu.
- 2 För att påverka. Stockholm är min favoritstad, det är de små detaljerna som gör det: staden är lagom stor, man kan gå överallt. Men jag vill ha mycket bättre kollektivtrafik. Och köttfrågan brinner jag för på grund av koldioxidutsläppen.
- 3 Vi ska göra medvetna val. Stockholm var miljöhuvudstad 2010 och vi ska fortsätta att vara en förebild för resten av världen.

Maria Claesson, 24, arkitekt,
Strategisk Arkitektur (Ambassadör)

- 1 Svårt att välja en man kärleken – om man tänker brett. Hur man behandlar varandra ... det innefattar allt.
- 2 Det är en kul erfarenhet, det vore ett misstag att tacka nej. Jag vill ta del av när smarta ungdomar tycker till.
- 3 Att Stockholm är en väldigt varierad innerstad i fråga om ålder, bakgrund och personligheter. Och att det är tryggt och härligt.

UNGA VISIONER FÖR ETT MODERNT STOCKHOLM

När IBM och Stockholms stad en vacker höstdag samlar över 200 unga för att brainstorma växer visionära och innovativa idéer fram. Stockholm kan bli en stad i världsklass.

Den mäktiga Blå hallen i Stockholms stadshus är riggad för en gigantisk workshop. Mer än trettio långbord står uppställda i prydliga rader, det står sju stolar vid varje och en bunt färgpennor är framlagda. De vita borddukarna är indelade i tre avdelningar: *Den växande staden*, *Den levande staden* och *Den samverkande staden*. Här ska det om en timme vara full aktivitet och det unga Stockholm ska tycka till om hur staden kan förändras och förbättras. Det ska vara högt i tak – både bildligt och bokstavligt.

De tjugofyra ambassadörerna som ska hjälpa till med diskussionerna – och senare på kvällen presentera idéerna för beslutsfattarna – är först på plats och får en genomgång av eftermiddagens och kvällens evenemang av moderatorerna Lotta Jankell och Lennart Ekdahl. Förutom att ambassadörerna ska inspirera sina grupper ska de rapportera vad som händer genom twitter och Facebook. En stund senare anländer dagens cirka 200 unga idésprutor och placeras vid de olika borden. IBMs vd Johan Sandell och Stockholms stads finansborgarråd Sten Nordin inleder eventet och får bland annat frågan av Lennart Ekdahl: Hur ofta lyssnar ni på unga?

– Kanske inte tillräckligt ofta, säger Johan Sandell men tar upp IBMs ”jam” som gjordes i våras då unga från hela landet chattade om framtid, jobb, utbildning och demokrati under tre dagar.

– Alldeles för sällan! säger Sten Nordin. Vi har inte kanal-

erna i dag, dialogen ska vara lätt och jag vill ha mycket mer av tvåvägskommunikation.

Lotta Jankell, som själv är gymnasielärare, och Lennart Ekdahl brinner för unga och framtida städer.

– Nu har vi släpat hit 200 ungdomar till maktens kärna. Ta tillfället i akt. Utnyttja det, peppar Lennart.

”Segregering kan vara positivt. Jag är student och vill hänga med studenter.”

MIXA, BLANDA OCH KNYT IHOP

Så sätter idéarbetet igång. Diskussionerna tar fart så smått och färgpennorna plockas fram. Några enstaka ord blir snart till längre resonemang och redan efter en halvtimme märks att

många av grupperna har förslag som drar åt samma håll. Man bör blanda upp Stockholm mycket mer: förbinda förorterna med innerstaden, förlägga attraktiva aktiviteter i förorterna, förenkla kollektivtrafiken, blanda åldrar och kulturer, mixa olika verksamheter i samma områden och hus, förhindra segregationen.

Men åtminstone en är av en annan åsikt:

– Segregering kan vara positivt. Jag är student och vill hänga med studenter, säger Daniel Brodecki när han blir intervjuad av Lotta Jankell.

– Man delar upp det: här finns det studenter, sen när folk skaffar barn bor de någon annanstans, när de blir äldre hänger de med andra äldre och pratar om vad

Ambassadör Matilda Dagba
RIFFI (Riksförbundet för invandrarkvinnor)

Hur upplevde du eftermiddagen?

– Det var inspirerande att så många ungdomar ville vara med. Då betyder det att ungdomar vill inkluderas stämmer i verkligheten. Det var roligt att de pratade om att utvidga Stockholm, inte bara Stockholms innerstad utan även förorterna. Det var häftigt att få bekräftat att ungdomar vill att förorterna ska bli mer attraktiva och satsas på. Det var som en röd tråd genom hela eftermiddagen.

Hur gick snacket vid bordet?

– Det började med att vi pratade om säkerhet i förorterna och att Stockholm måste bli ljusare, ”Lys upp vårt Stockholm”, så att man ska känna sig säker. Vi pratade om att jobben ska komma till förorten, så att folk inte behöver åka in till innerstaden, att höja utbildningsnivån och ambitionen hos folk i förorten och att kombinera utbildning med praktik. Vi pratade också om att bygga på taket och infrastruktur.

som hände för hundra år sedan. Man flyttar efter vad man är intresserad av.

Förslagen som ritas och skrivs upp på borddukarna är mer eller mindre konkreta, en del är detaljerade, andra mer övergripande visionära. Inget sätt är rätt eller fel. Det behöver inte vara snyggt och pryddigt, tvärtom, bara budskapet blir tydligt i slutändan. Vid en del bord står alla upp och ritar och pekar på borddukarna, vid andra pågår en koncentrerad diskussion.

GRÖNT STOCKHOLM – SJÄLVKLART

Flera av grupperna vill bygga hus på höjden för att utnyttja markytan bättre, flera propagerar för att ha grönområden på taken och en grupp vill bygga fotbollsplaner på tak. Några spekulerar i att bygga hus under jord. Mohamed Shire vill däremot satsa på hängande lägenheter:

– Som de hängande trädgårdarna i Babylon. Jag bor vid Järvafältet och då har man naturen på andra sidan gatan, säger han om idén.

Något som genomsyrar mångas resonemang är att det är viktigt med grönområden. Parker, trädgårdar och gröna stråk där man känner sig trygg. Och fler och bättre samlingsplatser:

– Det måste finnas torg för människor att samlas vid, säger Edvard von Sivers.

– Ta ”Plattan”, till exempel. Den är ju inte fräsch, ta bort taket så att det blir trevligare. Man har ju aldrig sett en knarkare mitt på ”Plattan”, de håller sig i skuggan.

För alla är det en självklarhet att Stockholm ska vara en grönare och miljövänligare stad i framtiden, genomgående finns ett hållbarhetstänk.

INGEN PLATS FÖR BILAR

Tillgängligheten och kvaliteten på kultur är också heta samtalsämnen. Det borde anordnas fler bra festivaler, ”döda” gator kan bli levande bargator, museer och operahuset borde örläggas utanför tullarna för att göra förorterna mer attraktiva. Några tycker att ”What’s on Hammarby sjöstad”, ”What’s on Farsta” och så vidare borde finnas, där lokala och initierade redaktörer

skriver om vad som händer i respektive stadsdel för att locka människor från alla delar av stan.

Daniel Brodecki har efter någon timme bytt tema och berättar i Lotta Jankells mikrofon hur han tycker att man kan göra arbetssökandet för unga bättre:

– Idol engagerar sjukt många. De som söker står och fryser i kö för att få vara med. Arbetsförmedlingen borde ha samma koncept: De får hitta toppjobbet, ungdomarna pitchar sig själva för jobbet och alla får sin minut i rampljuset. Inga namn, bara nummer. Utländska namn kan hindra att man får komma på intervju.

Vid ett annat bord gör en kille lite senare på sitt eget sätt, han pratar några ord med IBMs vd Johan Sandell och sträcker fram sitt visitkort. Driftigt.

Utbildning står ganska naturligt högt på agendan, eftersom många av deltagarna är studenter. När kommunikation och infrastruktur diskuteras är det båttrafik, cykelvägar, spårvagnar, bussar, tunnelbanor och till och med linbanor det pratas om. Biltrafik avhandlas knappt, i den mån den gör det är det i avseendet att den ska minimeras. Antingen beror det på att få av de unga själva kör bil, eller så känns bil i storstad helt enkelt rätt omodernt.

DET BÄSTA VÄLJS UT

Mot slutet av eftermiddagen namnger grupperna sig, en del namn beskriver förslagen, andra inte: Satsa högt, Gröna förbindelser, Alla dörrar öppna, Fler Stockholm i Stockholm, Ringledarna, Landet i staden, Jane Doe ...

Efter tre och en halv timmes idésprutande är borddukarna fyllda av färgglada skisser och visioner och grupperna ringar in sina bästa förslag i de tre kategorierna med guldpenna. Snart ersätts sorlet som fyllt Blå hallen av Adam Tenstas crew som höjer ljudnivån ordentligt och hundratalet mobilkameror åker upp.

Så har de unga gjort sitt och kan efter ett riktigt bra dagsverke lämna Stadshuset. Nu är det upp till ambassadörerna att sälja in sina förslag till de tre jurygrupperna, som vardera består av en IBMare och en från Stockholms stad. Femton förslag går vidare, fem i varje kategori, och ska presenteras för beslutsfattare och ledare under middagen i Gyllene salen. ●

.....

Ambassadör Rebecca Allen Lamptey

kommunikatör och redaktör, Mötesplatsen för social innovation och samhälls-entreprenörskap

Hur upplevde du eftermiddagen?

– Jag tyckte det var jätteroligt. Det var en kreativ och positiv anda som skapades. En härlig miljö med ungdomar från olika delar av stan och olika bakgrund, både kulturellt och från olika intresseområden.

Hur gick snacket vid bordet?

– I början var alla lite blyga, men efter ett tag bör-

jade de känna sig mer trygga i sammanhanget och sällskapet och började att spåna, vid mitt bord var de väldigt demokratiska och ville verkligen enas. Jag försökte få dem att brainstorma och känna att det inte finns några hinder.

– Det var härligt att se olika personligheter, både väldigt drivande individer och mer tillbakalutade. De samarbetade väl och stöttade varandra.

EN MIDDAG ÖVER GENERATIONSGRÄNSER

När de unga lämnat Blå hallen tar makthavare från politik och näringsliv vid en trappa upp i Gyllene salen. Under en trerättermiddag får de ta del av eftermiddagens kreativitet.

I Gyllene salen står pannåer uppställda som visar de femton idéer som vuxit fram under eftermiddagen och valts ut av juryn. Nu är det beslutsfattarnas tur att vara kreativa. Under kvällens gång ska nya idéer födas – kanske som en spin-off från dagens idéer eller helt nya. Tankegångarna ska skrivas på servetter och nålas upp på pannåerna.

– Det gäller att inte censurera idéer från början. Då skulle utvecklingen inte gå framåt, säger Sten Nordin i sitt välkomstal.

TÄLLBERG FOUNDATION ENTUSIASMERAR

Kvällens invigningstalare, Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist, vice ordförande i organisationen Tällberg Foundation, inspirerar gästerna i sitt framträdande.

Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist betonar vikten av en hållbar utveckling och påminner om att vi inte kan sitta och vänta på att någon annan ska agera. Hon ställer frågan ”hur i hela världen ska vi leva tillsammans?” I dag behövs större spetskompetens inom samhällsbyggnad globalt, politiken bestämmer spelreglerna och infrastrukturen

sätter skelettet i ett samhälle: om ingen hämtar soporna flyr alla den illaluktande staden.

Trots sin bakgrund inom Volvo tror inte Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist att bilen som koncept kommer att överleva. Bilindustrin måste, liksom IBM under sina hundra år har gjort, anpassa verksamheten efter människors ändrade behov och efterfrågan.

– Dela med dig av din kunskap, skapa ny kunskap, nyttja dina resurser och din makt! uppmanar hon avslutningsvis.

IDÉER VÄXER FRAM

Mellan varje rätt presenteras fem förslag ur respektive kategori – den levande, växande och samverkande staden – av ambassadörerna som representerar de kreativa ungdomarna från eftermiddagen.

Servetterna ligger i högar på borden, pennor och nålar är framlagda, redo att användas. Stämningen är förväntansfull och ambassadörerna får nyfikna frågor om hur eftermiddagen har varit. Redan mellan förrätten och

Ambassadörerna
Hanna Agermo och
Linn Andersson
mjukar upp
middagsgästerna.

IBMs vd Johan Sandell
tittar på förslagen.

Inledningspepp av
Ulla-Britt Fräjdin-
Hellqvist, Tällberg
Foundation.

”Vi måste tänka nytt.”

huvudrätten är diskussionerna i full gång och fullklottade servetter börjar nålas upp på pannåerna.

Stockholm – den moderna staden handlar om hur staden ska se ut för framtida generationer och från borden hörs ämnen som berör allt från bostäder och transporter till utbildning och miljö avhandlas. Superbussar som redan finns i Asien och delar av Europa, inlyssnande intelligenta team för framtidens ledarskap, lösningar på bostadsbristen för studenter genom rum-suthyrning. Många av de ungas förslag tar upp utveckling och sammanlänkning av förorter och vid ett av beslutsfattarnas bord påpekas det att 1950-talets ABC-städer, där allt skulle finnas på ett ställe, inte fungerar längre – ”vi måste tänka nytt”.

VD SANDELL INSPIRERAS

Middagsgästerna tar inte bara upp olika kreativa lösningar på det praktiska livet utan även beslutsprocesser och demokrati. En av värdarna, IBM Sveriges vd Johan Sandell, ser en massa kreativa idéer som faktiskt går att förverkliga. Förslaget om nätverksdemokrati är en av dem.

– Vi lever i ett samhälle i dag där sociala medierna är väldigt vanliga. Varför använder vi dem inte i sådana här sammanhang? Vi bygger en stad för 2030. De beslut vi tar i dag är inte för oss utan för de kommande generationerna. Då borde vi fundera på hur de upplever världen, säger Johan Sandell.

Per Thorstensson, vd för A-train, talar om modet att prioritera och konsekvenser som följer av djärva beslut:

– Man vågar välja höga hus i Stockholm. Ja, men är du beredd att acceptera skuggigare gator, för att ta ett exempel?

EN ÖGONÖPPNANDE KVÄLL

En av ambassadörerna, Rebecca Allen Lamptey, upplevde att de som till en början var lite motsträviga till förändring blev mer mottagliga för nya, innovativa idéer tack vare den positiva atmosfären.

– Under samtalets gång så förändrades synpunkter. Ju fler sådana här arrangemang där man pratar om framtiden och använder sig av unga människors idéer, desto bättre.

Efter Nobelmiddagsdesserten med sprakande bloss och tonerna till Stockholm i mitt hjärta rundas kvällen av med ett tal av IBMs Nordenchef Tom Hawk som talar om företagets samhällsengagemang, idéprocessen och kvällen i sin helhet.

Som avslutning kliver Adam Tensta upp på scenen, denna gång är det dock inte lika många mobiltelefoner i luften som under eftermiddagens framträdande.

Klockan närmar sig midnatt och Stockholms stadshus har sjudit av kreativitet i många timmar. Vem vet, om tio-tjugo år kanske Stockholms stad eller några av de företag som fanns på plats refererar till idéer som kom till denna vackra höstdag 2011. ●

• Rebecca Allen Lamptey presenterar
• förslaget Fler Stockholm i Stockholm.
•

ADAM TENSTAS STOCKHOLM

Under eftermiddagen och kvällen uppträdde stockholmsprofilen Adam Tensta. Han är själv mycket intresserad av sin stad och minglade runt bland borden och tittade på de ungas skisser när ambassadörerna presenterade sina förslag för jurygrupperna.

VAD ÄR DIN HJÄRTEFRÅGA?

– Först och främst integration överlag, inte bara i Stockholm. Men främst här där jag bor och är mest verksam.

VARFÖR VILLE DU VARA MED I DAG?

– Jag har träffat väldigt många inspirerande människor under mitt turnerande och så kommer man tillbaks och är full av idéer. Jag tror att Stockholm är på väg i rätt riktning så jag vill vara med här och ta del av idéer som stockholmsborna har. Det är en så fin stad, det ska den fortsätta vara även om vi ställs inför viss problematik, och jag känner att det är främst inom integration och segregation.

– Man måste ha folk på båda sidor av lägren som diskuterar fram och tillbaks. Det handlar om invandring, det handlar om Sverigedemokrater, Vänstern och Centerpartiet – allt möjligt, men mitt i den här debatten finns det folk som har sin egen historia och som har varit någon där de kommer ifrån och som blev en flykting eller en invandrare eller en gästarbetare. Det handlar om historia och personer.

HUR HOPPAS DU ATT STOCKHOLM SER UT OM 50 ÅR?

– Jag hoppas att det är lika öppet som det är i dag, det är väldigt mycket öppnare här än på många andra platser. Och att det blir en smältdegel av alla kulturer. ●

STOCKHOLM – DEN MODERNA

– Så gick det till ...

Tisdagen den 11 oktober 2011

🕒 14.00

250 unga och ambassadörer samlas i stadshusets Blå hallen. Sex unga och en ambassadör sitter vid varje bord.

🕒 16.20–16.45

Respektive grupp gör ett urval av sina bästa idéer och ringar in dem med guldpenna.

🕒 14.10–16.20

Workshop. Tre områden diskuteras: Den växande staden. Den levande staden och Den samverkande staden. Idéerna illustreras på bordsdukarna.

STADEN

🕒 17.40

Respektive jurygrupp väljer ut de fem bästa förslagen.

🕒 19.15–22.00

Ambassadörerna vars förslag valts ut har två minuter var att presentera dem för middagsgästerna som består av ett hundratal beslutsfattare i Stockholm.

Middagsgästerna diskuterar utifrån förslagen och noterar sina idéer för vidareutveckling av dem på servetter som fästs vid respektive förslag.

🕒 17.00–17.40

Respektive ambassadör presenterar de utvalda förslagen för tre jurygrupper, en inom varje discussionsområde.

3 frågor

- 1 Vad är din hjärtefråga?
- 2 Varför vill du vara med?
- 3 Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

Joel Hesselgren, 31,
möbelformgivare

- 1 Just här är det energi och jag försöker etablera miljötank i möbelformgivning.
- 2 Det är spännande med energidebatt och hur man kan spara energi.
- 3 Jag tror på att man ska bygga ut kollektivtrafiken, men även en på en stad där folk cyklar mer. Det är viktigt att visualisera energikonsumtionen, att tydligare visa hur mycket energi man gör av med i hemmet.

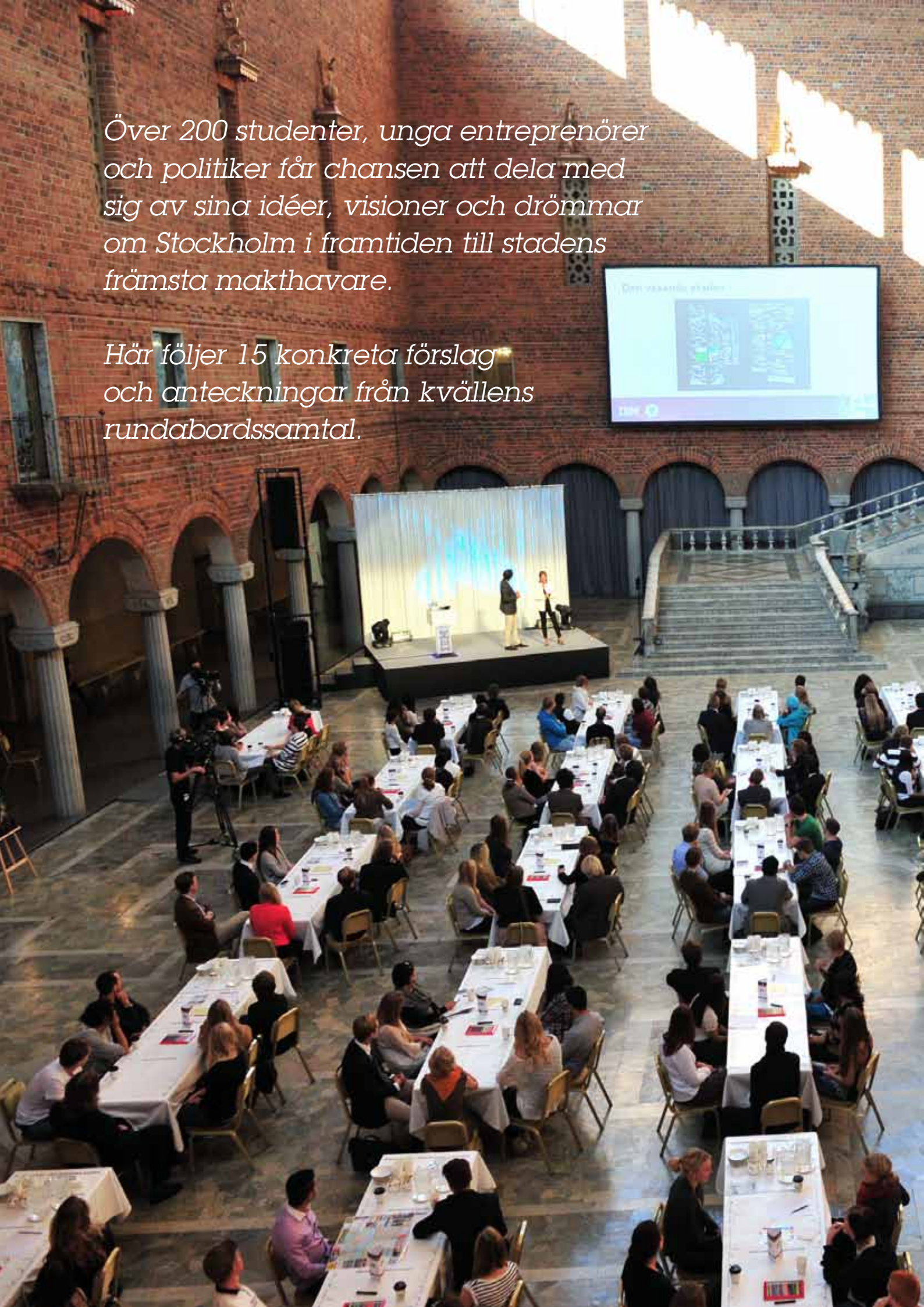

Ylva Bellander, 17, student,
Kunskaps gymnasiet

- 1 Utbildning och arbetslöshet bland unga.
- 2 Jag älskar när unga får påverka och säga sitt. Jag fick en inbjudan genom att jag sitter i styrelsen för Stockholms elevkårer och är här för att jag tycker att man ska ta chansen.
- 3 Jag hoppas att man inte låter grönområdena stryka med när man bygger ut. För det hoppas jag att man gör, bostäder är nyckeln till att staden ska kunna utvecklas. Jag hoppas att vi har en lika hög standard på utbildning som i dag och att vi lyckas utbilda folk till yrken som behövs.

Över 200 studenter, unga entreprenörer och politiker får chansen att dela med sig av sina idéer, visioner och drömmar om Stockholm i framtiden till stadens främsta makthavare.

Här följer 15 konkreta förslag och anteckningar från kvällens rundabordssamtal.

#1 Flerspråkig, turistvänlig stad

lag Stockholmsyndromet, ambassadör Felix König

En flerspråkig stad gynnar inte bara dem som bor i den, utan även dem som kommer hit. Turisterna känner sig mer välkomna och förstår mer av staden och vill kanske därmed i större utsträckning flytta hit. Det är också ett sätt att omfamna alla de kulturer som Stockholm rymmer och att visa den mångfald som Stockholm står för. Kollektivtrafik, taxitjänster, museer och andra samhällsfunktioner ska fronta fler språk, inte bara svenska och engelska utan så många språk som möjligt för att visa på mångfalden.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”SIG Stockholm Interacting Guide. Stockholm språkcenter. Kontakt för medborgare, turister och invånare. Kosmopolitisk miljö – mindre språkhinder. Språkundervisning i förskolan.”

”Mångspråkiga staden: Det finns massor i Stockholm där vi erbjuder flerspråkiga lösningar. Vi är ofta bäst i världen. Det vi måste göra är att vara mer stolta och visa upp alla lösningar och erbjudande vi har! Vi måste lyfta upp det vi fått i Sverige, till exempel kåldolmar och annat men också visa på allt ’svenskt’ som finns ute i världen. Detta för att visa att Stockholm är mångkulturellt. Vi måste visa upp det vi har.”

”Mångspråkighet i vardagen och samhället behöver blandat boende!”

”Bokhandel utländska språk, svenska författare.”

#2 Takstaden

lag Takstaden, ambassadör Lina Glans

Parker och gränslösa broar. Det är en fortsättning på en vision som redan finns, Promenadstaden, som tagits till nya höjder. Om Stockholm ska kunna fortsätta växa så måste man bygga bostäder, det är en förutsättning. Det finns ganska lite mark kvar i Stockholm och i motsättning till att bygga bostäder står ofta grönområden. Vi lyfter upp delar av parkerna på taken och bygger ihop husen med broar så att hela bostadsområden blir ihopbyggda. Man kan promenera mellan husen och samtidigt få en vacker utsikt. I dag finns en stark ”backyard”-rörelse men om det finns hus med en park på vill man hellre bo i ett sådant hus.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN

”Takpromenaden, parker på taken. Turismen – fler attraktionsplatser. Turism för stockholmare – på taken då inte turisterna är här.”

”Djärva beslut handlar ofta om att våga prioritera bort något också. Höga hus = gator utan sol till exempel.”

”Expandera staden på båda axlar

- parker (på höjden)
- rooftops (på höjden)
- broar mellan tak (på höjden)
- skylines och hängbanor”

”Bygg på höjden i ett förortsområde som blir ett nytt city. Bättre och snabbare kommunikation. Närproducerad energi. Knyt ihop staden.”

”Djärva beslut handlar ofta om att våga prioritera bort något också. Höga hus = gator utan sol till exempel.”

#3 Kommunikationstornet

lag The tower, ambassadör Carl von Scheele

Två viktiga grupper, företag och studenter, förenas i en byggnad. I byggnaden finns studentbostäder och företag-slokaler, företagen betalar studentlägenheterna och får i gengäld motiverade studenter som känner närhet till företagen. En gemensam matsal och rum för rekreation blir platser där alla grupper möts.

Man kan expandera det hela och sätta politiker i samma rum som studenter och företag så att kommunikationen blir mer direkt.

SERVETTANTECKNING FRÅN KVÄLLEN:

”Bygg på höjden i ett förortsområde som blir ett nytt city. Bättre och snabbare kommunikation. Närproducerad energi. Knyt ihop staden.”

#4 Utveckla förorter

lag Ecotopia, ambassadör Victor Harju

Innerstaden växer men hur gynnar vi tillväxten av företag och får en bättre miljö i ytterstaden? Hur lockas företagsamhet och även människor till nya delar av Stockholm?

Blanda upp allt som finns i city och flytta ut en del till förorterna. Ökad variation gör förorterna mer lockande: jobb, kultur, bostäder och nöjen. Museum och andra inrättningar kan flyttas till andra delar av Stockholm. Det måste också bli lättare att ta sig till och mellan förorterna.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Varför accepterar vi att 50 procent/2011 → 80 procent/2030 som bor i städer? Var det någon grupp som ifrågasatte VARFÖR vi måste växa i städer? Utnyttjar vi då Sveriges fulla kapacitet? Varför fyller vi inte Sverige med ytterligare tjugo miljoner människor (dock ej i Stockholm). Bra för klotet som helhet.”

”Problematiken med förorterna vs city är inte i första hand

ett transport/logistikproblemen. Mer en fråga om integrering.”

”Dela upp staden i flera centrum. Snabba kommunikationer.”

”Skapa flera attraktiva noder i andra delar av stan. Restauranger, butiker, museum, klubbar.”

”Förlägg IBMs nästa konferens i Husby till exempel. Ett litet steg mot förändring=förebild för andra företag.”

#5 Den bättre länkade staden

lag Visionärerna, ambassadör Miranda Edner

Den bättre länkade staden och den ansvarsfullt växande staden är en anspelning på att Stockholm redan är känd som en miljöstad i världen. Bygg ut spårnätet och utnyt-tja höjden genom att till exempel bygga skylines och linbanor. En linbana från Söders höjder till Djurgården, till exempel, är miljövänligt samtidigt som man får ett nära och nytt perspektiv på Stockholms vatten. Skapa fler knutpunkter i spårvägsnätet för att avlasta trafiktrycket på Stockholms central, och även för att skapa större attraktionskraft till förorterna. I samband med detta byggs kvällsöppna centrum där folk kan utträtta sin ärenden på väg hem från jobbet.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Vattnet, en resurs. Utnyttja vattenvägarna som en del i en utvecklad infrastruktur. Förhållandevis små kostnader för investeringar i förhållande till nyttan för stockholmarna – och våra gäster!”

”Mer innovativa transportsystem.

Man ska kunna tjänstefiera boende och transport.

Exempel 1: Man köper ett transportkort som berättigar till såväl användande av bil (där den finns ledig), buss, t-bana, spårvagn, etcetera.

Exempel 2: Man köper ’rätten till boende’ boende, som ung=studentlya äldre=villa gammal=lägenhet.”

”Utnyttja vattenvägar mer. Utöka kreativ spårutveckling + användning.”

3 frågor

1 Vad är din hjärtefråga? 2 Varför vill du vara med? 3 Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

Philip Kapper, 20, student

1 Att få med medborgare i diskussionen digitalt.

att jag är kreativ och har idéer.

2 Det är kul att se hur olika människor ser på olika saker. Sedan vill jag dra mitt strå till stacken och visa vad jag har att komma med. Jag känner

3 Grönare och inte lika mycket fossila bränslen, att vi har en kollektivtrafik som funkade och att människor mår bra – då behövs rekreatiionsytor och parker.

#1 Framtida bostadsområde

lag Den moderna gruppen,
ambassadör Kara Hermez

Det framtida bostadsområdet har miljön i fokus. I bostadsområden finns ett jordbruk och/eller en park som ger närproducerad mat och samtidigt skapar ett samarbete mellan generationer. Pensionärer tar hand om växterna, studenterna använder parken i sina studier och barnen leker i parken. Som bonus får vi en finare miljö som skapar trygghet och gemenskap.

Samtidigt kan taken utnyttjas till odlingar, solceller och vindkraftverk. En annan idé är att använda olika sopsugar så att soporna tas om hand under jorden i stället för dagens sopsortering. På så sätt slipper man transporter, odören och råttorna.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Samverkan och kunskapsuttryck över generationsgränser: använd 65+, 75+, 85+. Allt fler friska äldre, alla med, även de. Morgondagens 80-åringar är som dagens 60-åringar. Lika friska, pigga och nyfikna.”

”Se alla sopor som en tillgång – gör biogas av avfall från Ica, Coop och storkök (tryck på mot sophämningsmonopolet att implementera detta.)”

”Kolonilotter mellan bostadshus/lägenhetshus (vi använder ändå inte gräsmattorna så mycket)” + odlingsslotter på taken!”

#2 Hydrohouse

lag Plattform Stockholm, ambassadör Sam Bagheri

Idén grundar sig på odling av ekologisk mat. I stället för att importera, borde Sverige satsa på närodlad på riktigt. Med tekniken hydroponik kan vi odla utan jord på en minimal yta. Torn byggs upp i Mälaren (växter behöver inte mer än bräckt vatten för att odlas) som är kopplade direkt till matvaruaffärer för att minimera transports-träckan. Varje torn odlar grödor inom ett näringsämne, ett torn med proteiner, ett med kolhydrater, och så vidare.

#3 Lottförmedlingen

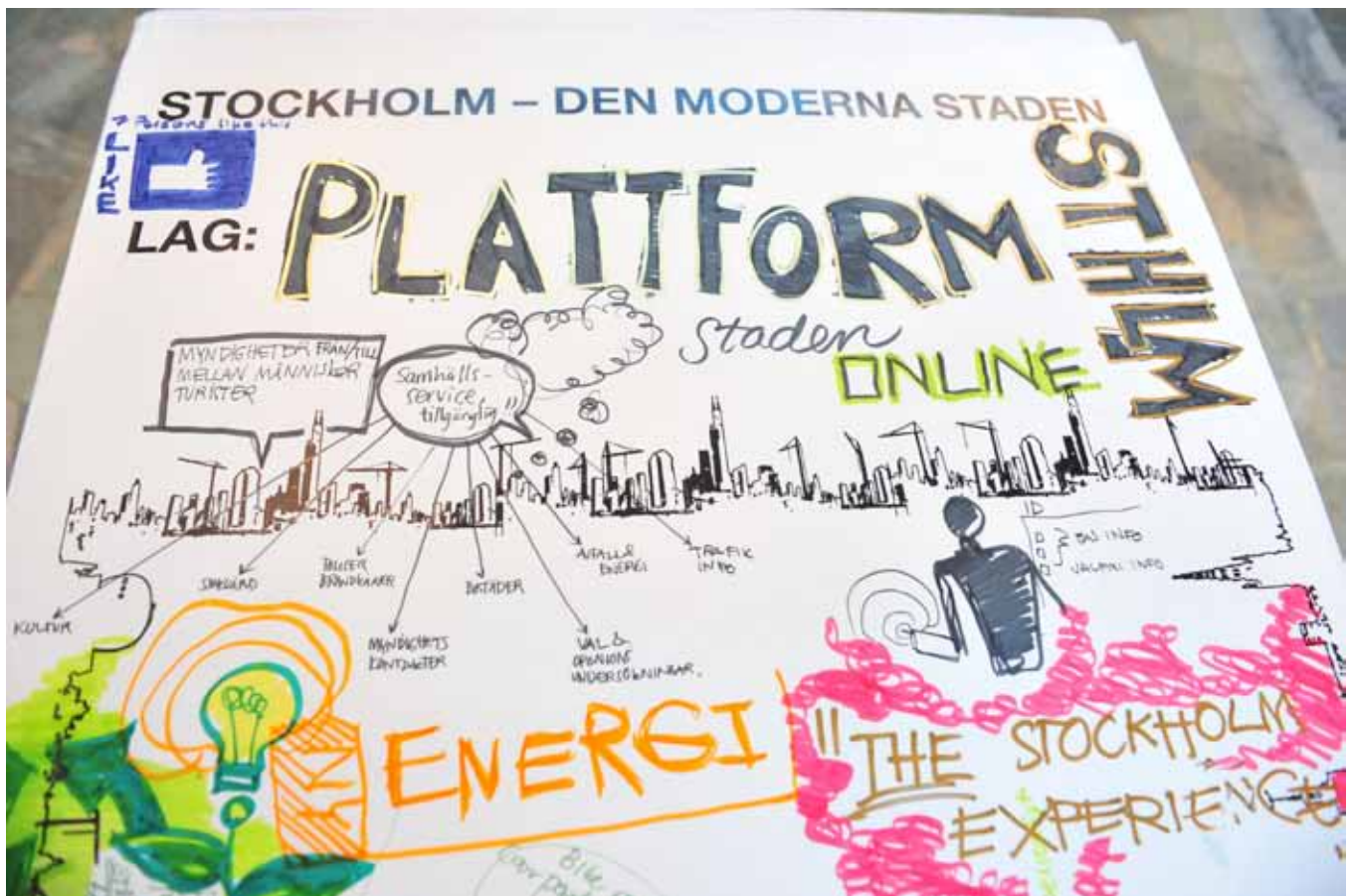
lag The Guerillaz, ambassadör Thor Forsell

Mikroodlingar nära staden minskar transporter och ökar närheten till maten och engagemanget när det gäller vår egen konsumtion.

I dag finns det ett underskott på kolonilotter i Stockholm och det är stor efterfrågan på dem. Samtidigt finns det en stor mängd odlingsbar yta som inte används – villaträdgårdar som ägs av någon som inte är intresserad av att odla, innergårdar och en massa dödutrymme som inte används. En förmedling hos kommunen eller ett företag kan administrera lediga ytor som erbjuds för odling av till exempel privatpersoner till personer som är intresserad av att odla.

SERVETTANTECKNING FRÅN KVÄLLEN:

”Om du inte redan har kontakt med honom, så är kanske Jacob von Oelreich på KTH en intressant kontakt.”

”Spännande idéer kring integration av generationer, kunskap och kultur. Samverkan kan ske på många sätt i det moderna samhället. Fysiskt, virtuellt och distans.”

#4 Lokala kulturministrar

lag Blanda och ge, ambassadör Maria Claësson

Varje kommunfullmäktige har en specifik post, som en kulturminister eller kulturexpert, som skapar attraktiva förorter. En ung person som har koll på stan och är insatt i vad som händer, förmedlar tips till tidningar, appar och sociala medier.

SERVETTANTECKNING FRÅN KVÄLLEN:

”Fördel förort. Hitta någon fördel med förorten och marknadsför den.”

#5 Kunskaps Gallerior

lag Jane Doe, ambassadör Felicia Blomkvist

Särskilda kunskaps Gallerior samlar lägsstadieskolor, gymnasieskolor, högskolor, arbetsplatser, kontor, bibliotek, museum – allt som har med kunskap att göra i en och samma byggnad för att integrera olika åldrar på samma ställe. Syftet är att människor ska inspirera varandra, till exempel att en lågstadielev möter en gymnasieelev som studerar något som han i framtiden vill studera. De som arbetar, till exempel på ett IBM-kontor,

tar tillvara ungdomarnas åsikter och vad de i framtiden vill arbeta med.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

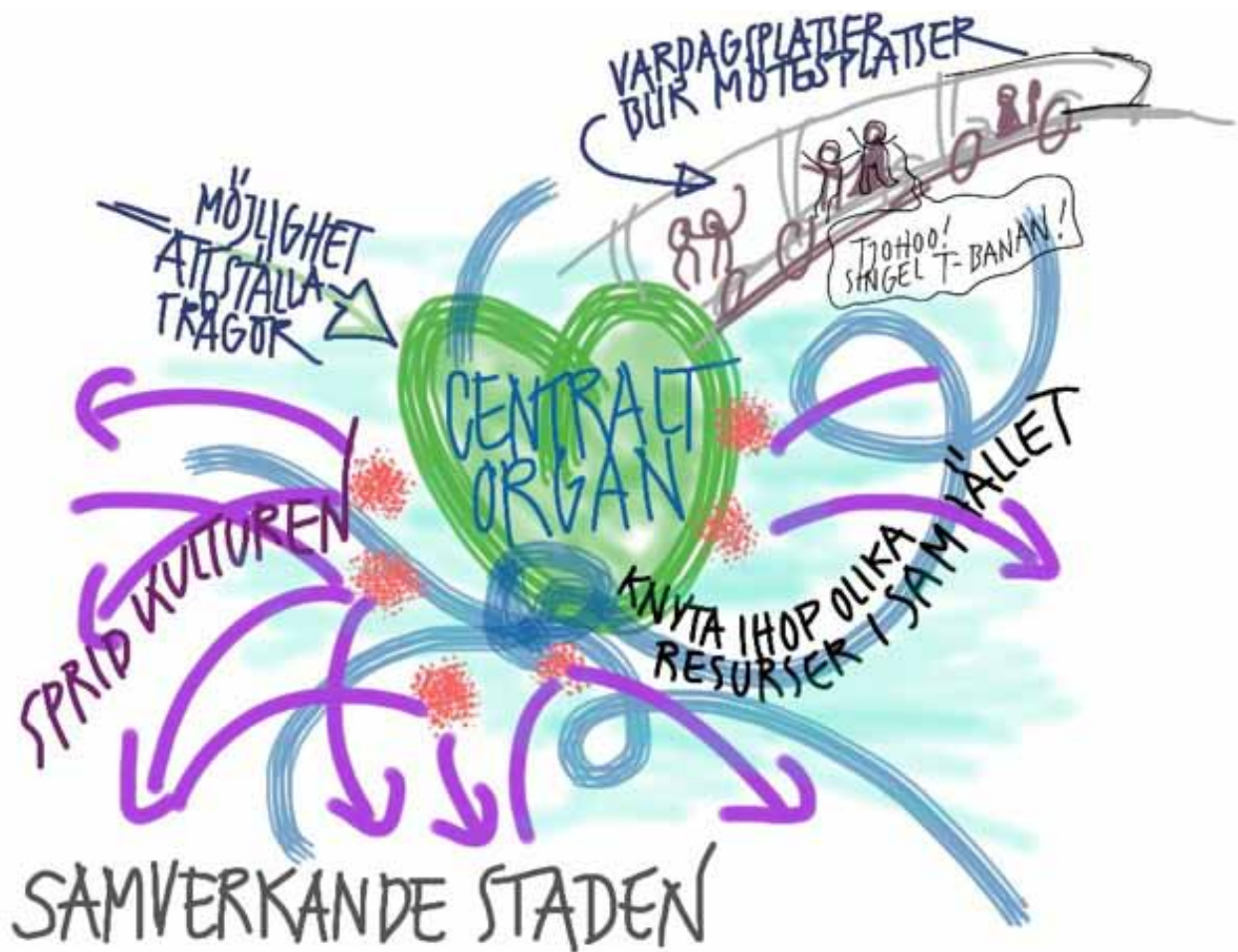
”Mer flexibla hus som kan nyttjas för olika verksamheter.”

”Spännande idéer kring integration av generationer, kunskap och kultur. Samverkan kan ske på många sätt i det moderna samhället. Fysiskt, virtuellt och distans.”

”Tankar om att integrera verksamheter. Bygg in skolor i vanliga hus (bostads- eller kontorshus). Bra sätt att använda bottenvåningar.”

”Många idéer tycks handla om att underlätta möten människor emellan – gärna med en blandning av olika grupper. Ett enkelt första steg kan vara att förenkla för enkla initiativ, till exempel genom att kommunen gör det lättare/billigare att låna/hyra lokaler för olika typer av aktiviteter. Snacka med Sten Nordin!”

”Mer kvalitet till centrum/gallerior → konstutställningar, bibliotek. Vad kan man göra med all plats man inte behöver i lager? → läsläsning, sprid kunskap: kom till Gallerian och prata arabiska.”

#1 Nätverksdemokrati

lag Number One, ambassadör Jon Karlfeldt

Människor med olika bakgrund och olika perspektiv – experter inom olika områden, makthavare, folk med olika livserfarenheter – samlas för att diskutera utmaningar, visioner och lösningar. Det mest intressanta sällas fram och förs vidare till Stockholms stadshus. På så vis får vi konkreta, genomförbara politiska förslag och kan forma Stockholms stads vision för framtiden. Människor kan samlas på fysiska platser och genom internet, det senare är nödvändigt och kärnan i att få saker att hända. Genom sitt jamkoncept har IBM teknik för att genomföra det. Det är viktigt att mötena är återkommande så att människor vänjer sig vid att de är en del av den demokratiska processen.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Crowdsource STHLM – en sajt där angelägenheter om Stockholm läggs upp där vem som helst vill göra Stockholm bättre – kan ta ansvar för att genomföra dem. – En digital LEVANDE handlingsplan för Stockholm utförd av folket.”

”Replikera övningen i andra länder → jämföra.”

”Gör det öppna Stadshuset till verklighet och se till att hela stadshuset arbetar för dem ’därute’. Företag → universitet → civila samhället → skolor → allmänhet → sociala entreprenörer → äldre”

”Vad vill vi att Stockholm ska ha för värdegrund? Dra med

alla i diskussionen (underifrån). Ökar medborgarinflytande.”

”Nätverksdemokrati. Forum på Facebook där man får möjlighet att föra upp punkter på dagordningen hos kommunfullmäktige om den får tillräckligt många ’likes’.”

”Samverkan med medborgarna genom sociala medier och nätverk. Rösta? Påverka?”

”Förändra samrådsprocessen. Delge information till närboende och låt dem komma till tals tidigare. Förändra samrådsmöten, hoppa det traditionella mötet där huvudsakligen äldre män som är negativa till förslaget deltar. Låt samrådet ske löpande via internet och sms eller andra sätt att kommunicera. Ledord: delaktighet och information och uppföljning.”

”Värderingsdriven vision.

Stadshuset öppen debatt kopplat till alla beslut – möjlighet att träffa politiker.

Vad händer i världen → bjud in ledande tänkare. Internet, alla som vill påverka och röstar.”

”Intelligenta team → crowd sourcing → samlar medborgarnas idéer → summan överträffar alltid individens bästa idéer.”

”Stockholm Value Jam. Vad står vi för som stad? Samla in åsikter och värderingar för alla som bor i Stockholm”

”Stockholm Jam. Jag vill delta i en ’Stockholm Jam’ där vi diskuterar olika viktiga infrastrukturförslag med

möjligheter och konsekvenser.”

”Den levande väggen ...att visualisera och kontextualisera gemensamma idéer och utmaningar.”

#2 Fler Stockholm i Stockholm

lag Fler Stockholm i Stockholm, ambassadör Rebecca Allen Lempty

Vi vill få fler människor att mötas och samverka. Det ska finnas fler stadskärnor, inte bara i city, utan även i olika delar av Storstockholm. För att locka både stockholmare och turister ut från innerstaden bygger man på höjden i de nya stadskärnorna.

”Vi vill få fler människor att mötas och samverka.”

På stora köpcentrum byggs parker med olika teman där människor mötas. Exempel på teman är Vinterparken speciellt för turister från varmare länder som då får se snö och is på sommaren, en park med svenskt trädgårdstema, en asiatisk park, en kulturpark där man får kultur- och matupplevelser från olika länder. Vintertid är parkerna inglasade. Energiförsörjningen av parkerna ska komma från det underliggande köpcentrumet där många människor är i rörelse, vilket skapar energi. Det ska finnas ett fungerande transportsystem som löper 24 timmar om dygnet till de olika stadskärnorna.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Tunnelbanestationerna som ”kyrkan mitt i byn” Den naturliga mötesplatsen för den framtida stockholmaren. Service, hanel, kultur och boende med tunnelbanestationen som ett upplevelsemässigt högklassigt nav.”

”Bra idé att sträva mot olika centra i Stockholm.

Till exempel

- politiskt
- konst/kultur
- nattklubbar”

”Knyt ihop förorter, Byt namn → stadscentra – hitta

bättre namn.”

”Bättre kommunsamverkan mellan kranskommunerna och Stockholms stad, tänk och agera mer som stockholmaren upplever det – som en stad. Skapa arenor för samarbete. Provokativt: Slå samman till en kommun. Möjligheter att utnyttja intäkter från innerstadsfastigheter till att rusta upp miljonprogram.”

”Kollektivtrafik på vattnet, blandade stadsdelar, levande bottenvåningar och mer generationsgemenskap.”

”Genomgående tema i dag: Utveckla stadsdelar att bli självförsörjande egna småstäder, utveckla lokalsamhället på olika sätt. Samverkan över alla gränser.”

”Utveckla stadsdelar. Samverkan över alla gränser.”

”Hyr ut ett rum till en student eller nyinflyttad och få ett gratis sl-kort.”

#3 Stockholmsappen

lag Elva, ambassadör Madeleine Opira

Stockholmsappen är en produkt som kan vara tillämplig 2011 såväl som 2030, då som nu är tillgänglighet viktigt. I Stockholmsappen finns olika tjänster samlade, till exempel kan du söka efter ledig plats i en bilsamåkningspool eller leta efter uthyrning av lägenheter inom det område som du är intresserad av. Det kan också finnas erbjudanden och information från butiker, biografier, kursverksamheter och konstutställningar.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Appar för staden:

- Parkering visar var det finns lediga platser, ge meddelande 'tack för att du parkerat i Vasastan, välkommen åter' (om du inte lämnat Vasastan vet du att bilen är stulen), också säkerhetsaspekt.
- Samåkning (var finns ledig bil, vart ska du?)
- Boka plats”

”En installation som fångar vad stockholmare gör just nu genom att presentera det flöde som sker i de sociala medierna, trafiken, evenemang ...Allt! (illustration över ett torn.)”

”Samordningsapp! Samåkning – utflykter – tjänster – prylar”

3 frågor

1 Vad är din hjärtefråga? 2 Varför vill du vara med? 3 Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

Ulrik Simonsson, 26, vd, Ungdomsbarometern

1 Generellt brinner jag för ungdomars åsikter och hur de kan omsättas i praktiken.

2 Jag är som sagt intresserad av ungdomarnas åsikter och tycker att utbildningsfrågan är viktig.

3 Det är en större stad både geografiskt och invånarmässigt och har kanske en större internationell lyskraft. Det är konstigt att Stockholm inte är en viktigare universitetsstad, trots att det finns så många studenter har de så liten genomslagskraft.

#4 Generationssamverkan

lag Maten och resultatet, ambassadör Martin Sahlin

Generationssamverkan handlar om kunskapsutbyte och kontaktytor mellan alla generationer. I stället för att studenter gör allt stegvis under utbildningsåren för att sedan börja jobba, så ska de få praktik på företag. Det gör att man lär känna sitt framtida arbete och bättre vet vad som förväntas av dig som student, och kan påverka studierna i rätt riktning. Generationssamverkan är en vision om möten, till exempel att politiker åker ut i skolor eller att unga har möjlighet att åka till företag och ställa frågor. De som i framtiden kommer att jobba på företaget kan bidra med en annan kunskap.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Policies/politiska beslut=fel väg!! Våga individuellt ansvar! Ge tillbaka till:

→ din gamla skola

→ din omnejd/pensionärer

Socialt ansvar/eget ansvar. Det saknas role models, accountability.”

”Låt företagare ”adoptera” en elev/student/klass/grupp. Skapa kopplingar mellan skola och näringsliv – visa vad arbetsmarknaden handlar om – i praktiken! Företagen: Håll föredrag, bjud in till arbetsplatser, var tillgänglig för frågor. Elev/student: smygstarta ditt yrkesliv!”

”Utveckla generationsarbetet i skolorna. Läxhjälp: företag – personer med invandrarbakgrund – pensionärer. Dessa kan hjälpa till med läxhjälp och liknande för integrerad generationssamverkan. Skolan kan bli en mötesplats.”

”Öka rörligheten mellan bostäder. Bygg om stora lägenheter till mindre billigare lockbeten så att fd barnfamiljer flyttar till mindre bostäder. Bygg olika former av samboenden. Tänk både på framtida ”fattiga” studenter, arbetslösa/sjuka och ensamhushåll.”

”Mer praktik och prao inom skolan/utbildningarna. Det vinner både studenter och företagen på. Det skulle kunna stödjas av att företag finansierar studentbostäder.”

”Generationssamverkan: utanförskap, inte leva seriellt enligt en linje, kan man köra parallellt alt slänga om i ordningen.”

*”I stället för att barn,
elever, pensionärer
och yrkesverksamma
finns på separata
platser, byggs hus där
allt finns under ett och
samma tak.”*

#5 Superhuset

lag Eldsjö, ambassadör Anders Hallgren

I Superhuset ska näringsliv, politiker och skola – olika aktörer och människor i samhället – samverka på ett bättre sätt. I stället för att barn, elever, pensionärer och yrkesverksamma finns på separata platser, byggs hus där allt finns under ett och samma tak. Eleverna i skolan får närmare kontakt med arbetslivet, pensionärer slipper sitta ensamma på separata institutioner, politikerna får nya kreativa idéer med olika grupper när de får närmare kontakt med sina medborgare. Genom att blanda flera olika verksamheter under samma tak blir samverkansfrågan löst automatiskt.

SERVETTANTECKNINGAR FRÅN KVÄLLEN:

”Kombinera generationsutbyte med superhustanken: bygg ihop skola-förskola-äldreboende. Nyttja de äldre som kan, vill och orkar umgås med barnen. Hitta synergier i lokalutnyttjande. Till exempel i trångbodda stadsdelar som Hammarby Sjöstad.”

”Kunskapsutflytt. Forskare/företag/allmänhet samverkar. Open innovation/crowd sourcing.”

”Skola – företag – forskning. Exempel: gymnasieskola i IBMs hus i Kista.”

”The undercover Politician concept.”

”Generationsboenden. Blanda familjer, äldreboende och unga i samma hus – hjälpa varandra med tjänster. Bättre integration.”

”Superhus med tema möjliggör möten:
Blomhuset: Plantagen, trädgårdsföreningen, naturnära familjen.
Hundhuset: Företag som säljer hundgodis, Kennelklubben, Pudelälskaren.”

”Närhet mellan skola, näringsliv, äldrevård, förskola. Prao mera! Praktik kopplat till teori. Generationsövergångar.”

”Superhus.
Tällberg Foundation Ekonomisk Ekologisk Socialt. Ekologisk sociala, social ekologi → Alla bor i samma huskomplex.
Alla goda ting är tre: Optimal ekonomi med omsorg ..., utbildning ... ↔ dela kunskap. Ingen behöver vara ensam. Flerspråkig ↔ Recycling miljö/energi. Optimal ekologi ↔ Facebook på riktigt, face to face.”

”Uppmuntra företag i staden som har möjlighet att starta företagförskolor.
Fördelar: föräldrar spar tid, integration – barn på oväntade platser, barn och vuxna kan mötas mer.”

”Superhus:
→ Gör det enklare att ta sig kollektivt till de nya stadskärnorna som växer fram – Sickla, Sjöstad.
→ Hjälpa ungdomar att våga lära sig språk, satsa på utbildningar. Kräver att inte förorterna inte isoleras.”

3 frågor

- 1 Vad är din hjärtefråga?
- 2 Varför vill du vara med?
- 3 Hur hoppas du att Stockholm ser ut om 50 år?

Lennart Jangälv, 57, vd,
Högskolerestauranger AB

- 1 Vi ska ha en ljus, trygg och fräsch stad. Funkar inte de fysiska behoven så kan man ha hur vackra byggnader eller hur mycket it-stöd som helst utan att det uppskattas.
- 2 Jag har i många år varit intresserad av samhällsdebatten.
- 3 Jag hoppas att Stockholm redan nu tänker på tuffa beslut som gagnar våra barnbarn eller barnbarnsbarn – att dagens politiker tittar på hur det ska vara när fyra miljoner människor bor här och vågar tänka bortanför nästa mandatperiod.

Ewa Samuelsson, 62, biträdande
socialborgarråd, KD, Stockholms stad

- 1 Ökad tillgänglighet i dess bredaste form, allt från gator, torg och lokaler till teknik.
- 2 Mötesplatser av olika slag är förutsättning. Vi har till exempel varje år det vi kallar Stockholmsmötet, det ger oerhört mycket att träffa företag och näringsliv och är väldigt innovativt och inspirerande.
- 3 Vi ska kunna förena en teknisk utveckling i människors vardag med betydelsen av det mänskliga mötet.

AVSLUT FRÅN STEN NORDIN

Kunskap är endast av värde om den förvaltas väl. Kunskaps- och idéöverföringen mellan unga och gamla, insiders och outsiders bland beslutsfattare är därför av stort värde, och det är av särskilt värde för en expansiv stad som Stockholm – där vi konstant förbereder oss för framtiden med dess utmaningar och möjligheter. Arrangemanget i Stadshuset skapade en arena där inga idéer var fel, och där mycket kreativa processer gav bra input till framtidens Stockholm som jag har allt att tacka för.

De ritningar och texter som de unga gjorde är i sig otroligt inspirerande, nästan konstverk, över framtidstro och sprudlande kreativitet. De är av en sådan klass att de hade varit roliga att kunna ha i Stadshuset någonstans för beskådan.

Jag tycker också att det var roligt att se så många fokusera på boendet och hur vi kan bygga ihop Stockholm – både genom mer bostäder och med mer kontakter mellan människor.

Under dagen och kvällen framfördes många realistiska idéer och det finns mycket vi kan bygga vidare på utifrån de värdefulla samtalen som vi hade. Att låta generationer bo nära varandra, med förskola, äldreboende och bostäder i samma område, är ett bra förslag. Vi jobbar redan i dag på att bygga så att fler välfärdsverksamheter får plats i samma byggnad, och att man kan mötas över åldersgränserna. De idéer som presenterades för att bättre utnyttja stadens olika tak tycker jag också har stor potential. Att bättre använda hela Stockholm tror jag alla vinner på.

Stockholms stad har stora projekt för att fånga upp våra medarbetares åsikter, där det är många unga inblandade. Till det har vi ett aktivt arbete med att vara representerade på studentmässor etc. Men vi kan definitivt göra mycket mer för att bli en arena för åsikter och inspel, något som detta inspirerande arrangemang påminde oss alla om. Jag ser fram emot att kunna medverka i liknande övningar framöver.

Sten Nordin

Finansborgarråd, Stockholms stad

IBM Svenska Aktiebolag
164 92 Stockholm
Sverige
+46 (0)8 793 10 00 Telefon
+46 (0)8 793 49 48 Telefax

IBMs internetsida finns på adressen ibm.com

IBM, IBM-logon och ibm.com är registrerade varumärken som tillhör International Business Machines Corporation i USA och/eller andra länder.

Övriga namn på företag, produkter och tjänster som nämns i publikationen kan tillhöra andra företag.

Hänvisningar till produkter, program eller tjänster från IBM i denna publikation betyder inte att IBM har för avsikt att marknadsföra dessa i alla länder där IBM bedriver verksamhet. Hänvisningar till produkter, program eller tjänster från IBM betyder inte att endast produkter, program eller tjänster från IBM kan användas. Funktionellt likvärdiga produkter, program eller tjänster från andra leverantörer kan användas istället.

Denna publikation är endast avsedd som en allmän vägledning.

Tryckt i Sverige.

© Copyright IBM Corporation 2011.
Med ensamrätt.

.....

Foto: Filip Jänehag
Illustrationer: Karin Grönberg
Skribenter: Eva-Lisa Saksi och Eva Fahlberg
Design: Atom Communication

IBM

